

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 998

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

615

C O D I C E S

616

*tinensis enim inscriptio translata
videtur ab Orat. XXVI. Οτι &
παντος ἀνθεωπτι, ὧτε παντος καιρ
το περι Θεος διαλεγεσθαι. Initium:
Ad eos, qui in sermone callent.
sermo nobis &c. Sub finem, ubi
Gregorius Philosophorum dogma
ta carpit, Argent. legit: quod ip
se dixit, noster correkte Autos
εφα. Pro Gregoriano μετενσωμα
τωσις, Argent. esenorymatos, no
ster saltem μετενσωματως. Et in
universum castigatius est exemplar
eo, quo Adolph. Mulingus Ar
gentorati usus est. Deficiunt tam
en in fine 7. circiter lineae ab
iis verbis: *disputa de anima*. Co
dici praenotatum est: *Liber hic
mihi Petro Lambecio Hamburgen
si S. Cæs. Majestatis Consiliario,
Historiographo et Bibliothecario**

*Aulico donatus fuit a Turcis in
Arce Budensi A. 1666. d. 10.
Martij. Qua de re et meminit
Comment. L. II. p. 993. edit.
Kollar. col. 948. et in epistola
ad Barth. Mollerum germanica,
quae in *Ad. Henr. Lackmanni
Miscell. Literar. Hamb. 1721.*
a p. 43. legitur. Falsus tamen
in eo fuit, quod omnes IX. Ser
mones *Apologeticos* dixerit, et
Codicis formam 4. adsignaverit.
Votum de conferenda versione
hac latina cum graecis exempla
ribus, quod addidit, impletum
video ad calc. T. I. edit. Billii
supracit. Ceterum, quoties reli
quiarum nobilissimae Bibliothec
ae Corviniana per universam
Europam distractarum aliquid con
templor, illud *Martialis* subit:*

*Quid mirum toto si spargitur orbe! Facere
Uno non potuit tanta ruina loco.*

CXCIX. VII

³²⁹ Codex membraneus lat. Sec.
XIII. Folior. 176. f. luculente,
quamvis non eadem manu per to
tum, exaratus, et rubricis di
stinctus continet sequentia: I. In
cipit liber de patriarchis. Conti
nentur autem hic libri de abraham
I. De ysach et anima I. De esau
et fuga seculi I. De iacob et ui
ta b. II. De ioseph I. De bene
dict. (Patriarch.) proph. I. Apo
loya dauid. De nabuthe. De uer
bis salom. Opuscula haec, ut no
tum, Ambrosii sunt Mediolan.
Episcopi Sec. IV. conscripta. Pri
mum infit: *Abraham Libri huius*

*titulus est. Quoniam per ordinem
&c. Deest Liber II. five allego
ricus, nec Textus in Capita divi
sus est, ut in edit. Opp. Mauria
na Paris. 1686. ad quam Codic
em exigemus, T. I. col. 281.
Lectio sat proba, nisi quod Grae
ca infelicitate corruptit Librarius,
dumque scribendum esset: *anima
nostra dñeens est, scripsit: dei mer
ces est. Finis: et bona senectute
compleuit diem.**

Fol. 21. De ysach et anima.
Initium: *In Patre nobis sancti
ysaac uel origo satis expressa est
&c.* Libro huic frequentius emen
dationes et subpletiones adspersae
sunt, quam praecedenti. Fi
nis:

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 998

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

617

P A T R I S T I C I .

618

nis: qui bis utitur seruare se debet et custodire. Extat in edit. col. 355.

Fol. 42. *De fuga seculi*. Serius additum: et esau. Initium: *Frequens nobis de effugiendo seculo isto sermo &c.* Sub finem legitur: *Si oculus tuus alienam declinet. et lingua &c.* ut in Mss. Gall. Editorum. Finis: et reconciliatio future fidem hauserint. Per dominum. n. j. In edit. col. 417.

Fol. 59. *De iacob et beata uita. lib. I.* Initium: *Necessarius ad disciplinam bonus sermo omnibus &c.* Finis: *summa animi tranquillitate perfusus.* Initium L. II. Superiori libro de uirtutum preceptis disputauimus &c. C. IX. nobis fol. 78. ad vocem *anaboladium* (Ἄνθος περιστόλη pallium) e *Genes.* c. 49. v. 11. haec in margine notantur: *Anaboladium* (Ἀναβολάδων) est amictorium lineum feminale. quo operiuntur humeri. quod greci et latini syndonem uocant uel pallium. Depromta sunt haec ex *Isid. Orig.* L. 19. c. 25. ubi tamen seminarum pro femina le habetur. Rectene? Hic enim *Judee* viro adiplicatur. Finis: *quia atroci peremptus est morte.* In edit. col. 443.

Fol. 83. p. 2. *De Joseph patriarcha.* Initium: *Sandorum uita ceteris norma uiuendi est &c.* Finis: *Congregamini audite israel patrem uestrum.* In edit. col. 483.

Fol. 102. p. 2. *Tractatus de benedictionibus patriarcharum.* Initium: *Primum omnium quantam discimus parentibus deberi* (edit.

referre) reuerentiam &c. Ex hoc ipso exordio liquet, quam arcta hoc Opusculum cum praecedenti nectatur, ut adeo *Codices* quidam non inepte illud *Librum II.* de *Joseph* inscribant. Vide *Admonitionem* praeviam in edit. col. 511. Finis: *Ego plantaui Apollon rigauit.*

Fol. 115. *Apoloya dauid.* Initium: *Apologiam prophete dauid presenti arripuimus stilo scribere &c.* Est *Apologia prior*, et legitur edit. col. 675. Finis: *ut christi sibi gratiam mercarentur. Cui est honor &c.*

Fol. 132. p. 2. *De Nabuthe.* Initium: *Nabuthe historia tempore uetus est usu cottidiana &c.* Finis: *et si prime laqueos praevaricationis euaserunt.* Deest itaque et hic breuis illa περιποτη, quam in edit. habes col. 588.

Fol. 146. p. 2. *De tribus uerbis salemonis.* Sermo est in *Tria Salomoni* difficultia *Prov.* 30. qui incipit: *Mirum est satis dilectissimi Fratres, quod in hoc capitulo &c.* Olim *Ambrofio* tributus, sed jam ab *Erasmo* ob stili diversitatem ei abjudicatus, nunc in edit. cit. legitur T. II. append. col.

450. Finis: *postea quam abluta est dicit se nichil fecisse.* Atque hic *Ambrosiana* hujus Cod. finiunt, quae collatione non indigna fuissent, si Editoribus *Maur.* innovuissent. Adi et Cod. seq.

II. fol. 151. *Epistola petri baiolardi (Abaelardi) contra calumpnias obiectorum capitulorum.* Incipit: *Uniuersis sancte ecclesie filiis. Petrus. ex eis unus sed in eis*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 998

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

619

C O D I C E S A

620

eis minimus. Notum proverbum est. nichil tam bene di^gum quod non possit deprauari &c. Confessionem hanc five Apologiam scripsit Vir casibus suis notissimus et qui melius desit, quam coepit, postquam Episcopi et Bernardus Claraevall. e conventu Senonensi Capitula quaedam ex ejus Libris, ut ajebant, excerpta ad Innocentium II. damnanda misissent. Extat bis in edit. Opp. ejus Paris. 1616. 4. primum quidem mox post Praef. apologet. Franc. Amboësi, dein p. 330. In Cod. nostro folior. ordo turbatus est ita, ut pars ejus posterior fol. ult. p. 2. quaeri debeat.

III. fol. 152. Incipit libellus excerptus de Libris Domni Ruodberti Tuicensis Abbatis. quos paulo ante quam obiret de Meditatione Mortis componere cepit nec perfecit. Ruperti nostri egregii Sec. XIII. Scriptoris Opera, quotquot hactenus, ut fert Titulus, haberi potuerunt, IV. Tomis postremum lucem videre Venetiis 1751. f. T. IV. Editionis hujus p. 236. incipiunt Libri ejus II. de Meditatione Mortis. Codex noster Autoris aevo, ut veri simillimum, scriptus; unicum exhibet. Tantum vero abest, ut is ex impresso excerptus dici possit, ut potius illo multum sit plenior, dolendumque, quod Gregorio Cannonio edit. cit. Curatori non innotuerit. Incipit vero: Quid nunc agis (edit. magis) o anima &c. et mox post verba: meditatio mortis, haec inserit: Vaca aliquantulum deo. et requiesce aliquantu-

lum in eo. Intra in cubiculum mentis tuę. et exclude omnia preter deum. et que te iuuent ad querendum eum. et clauso ostio quere eum, quae absunt ab editis. Dabo et alia Editionis Capita, quae e nostro Cod. subpleri possunt. Ipsum C. 1. post verba: vitae praesentis, nobis per 1. et med. pag. excurrit. C. 9. post illa: cogitet quisque qualis futurus sit, prolixus 2. pagg. locus deest, qui nobis incipit: Beatus quoque iob preter illum proprium dolorem &c. et finit: tanto cicius elabitur. Inter C. 18. et 19. aliud nobis insertum est hoc initio: Utinam appenderentur peccata mea &c. et fine: Exurge in adiutorium mibi. C. 19. in editis ultimum ita clauditur: et secundum utrumque reus gehennae ignis. Noster continuat: Sed inventum est, ut dixi ammirabile illud commercium, et post 1. pene et med. pag. definit: non morietur in eternum. Ipsí honor. laus et gloria. et imperium. a seculo. et nunc et semper &c. Deest vero etiam, ut nihil dissimilem, in Nostro locū ille C. 2. qui incipit: Haec nostra propositio est &c. quo Titulum Opusculi enunciat Rupertus, et ejus scribendi occasionem. Vide et Cod. CCCIX.

IV. fol. 170. p. 2. Epistola inscripta: H. Sandi Victoris Priori. W. Salutem. Litera prima Hugonem denotat, quem tamen quidam Priorem Collegii sui fuisse negant. W. Walterum seu Gualterum de Mauritania, Mari-
tania, Mortagnia, Moretonia, e Professore Rhet. in Monte S. Genovefae,

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 998

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

621

P A T R I S T I C I .

622

novefae, Authoniensem in Flandria, tum Laudunens. Canonicum et Episcopum, qui Petri Abaelardi adversarius et Hugonis a S. Við. amicus obiit a. 1174. Initium: *Nuper de parisius ueniens dominus Arnolfus sagiensis archidiaconus. socius et amicus noster carissimus &c.* De hoc viro postea ab an. 1141. ad an. 1177. Episcopo Lexoviensi adi *Fabric. Bibl. med. Lat. L. I.* p. 142. Argumentum Epistolae, ut ejus verbis utar: *Utrum anima quam in persona christi assumpti diuinitas tantam babeat penitus scientiam et sapientiam, quantum habet diuinitas.* Adserebat Hugo. Negat Walterus. Producit eam in lucem primus Hugo Mathoud O. S. B. in *Observatt. ad Libb. Sententiar. Rob. Pulli, Paris. 1655.* p. 332. f. nobilissimum Antiquitatis fragmentum compellans. Inde *Caes. Egass. Bulaeus T. II. Hist. Univ. Paris.* p. 64. retulit, uterque quidem autorem Guilelum pro Gualtero nominantes, litera G. initiali in Cod. suo, ut videtur, decepti. Quin Bulaeus pro Guillelmo de Mauritania contra Gualterum arguit ex eo, quod hic junior fuerit, quam ut ejusmodi Tractatus sublimes cum Hugone Victorino conferre potuerit. Verum neque aetas repugnat, si demus Gualterum sexagenario maiorem obiisse, et Codices bini aperte Gualteri nomen praeferrunt, *Lipsiensis scilicet Bibl. Paul.* excitatus a Joach. Fellero in *Catal. p. 147.* et *Laetiensis in Hannonia Abbatiae Opusculum Hu-*

gonis Við. de Anima Christi, quo is Gualtero respondit, continens, cuius *Prologum* dedit Oudinus T. II. col. 1145. quem, ut ait, ultima editio Rothomagensis Opp. Hugonis Við. facile obtainere potuisset, si, quod ipsa mentitur, cum Mss. Codicibus collata fuisset. Quae verba non nisi dormitanti excidere potuere, cum *Prologus* hic omnibus, qui oculos habent et vident, *editionis culpatae* T. III. p. 48. in promtu sit. De *Epistola* porro nostra observo, variare illam hinc inde a supracit. *Mathuldi editione*, ut vel ipsum docet exordium, levius tamen. Itaque unum duntaxat locum noto. *Pag. 333. col. 1. D.* legit *Mathuldus*: *cum in deo nulla possit omnino eadem miseria*, et quia nullum id habere sensum advertit, in margine addidit: *esse.* Sanatus est locus, ubi cum Nostro cadere pro eadem reposueris.

V. fol. 173. Post breves quasdam de Materiis variis theologicis notulas redditur ad *Petrum Abaelardum*, ita: *Hę sunt hereses petri baylardi paucę de multis.* Initium: *Quod pater sit plena potentia. filius quedam potentia. spiritus sanctus nulla potentia &c.* Octodecim illa *Capitula* haec sunt in *Abaelardi Scriptis a Bernardo*, si, ut ait *Amboësius in Praef. Apologet.* supracit. credere fas est, reperta et ad *Innocentium II. misfa*, quibus *Abaelardus in Epistola* supra N. II. relata calumniae notam impingit. Inseruit ea dictae *Praef. Amboësius*, sed minus exacte;

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 998

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

623

I C O D I C E S

624

exacte; omisit enim unum, quod sic habet: *Quod etiam castus timor excluditur a futura vita. Aliud cum nostris emendationibus ita legendum: Quod ad Patrem, qui ab animo (alio) non est, proprius vel specialiter operatio (omnipotentia) non etiam sapientia et benignitas.*

VI. fol. 173. p. 2. *Epistola bernardi abbatis.* Scripta ad *Innocentium II.* post Conventum *Sentonensem* coram Rege *Ludovico VII.* celebratum, e quo egressus *Abaelardus* Sedem Apostolicam adpellavit. *Incipit: Amantissimo patri et domino Innocentio — Necesse est ut ueniant scandala &c.* Extat Opp. *Bernardi* edit. *Maur. Paris.* 1690. T. I. epist. 189. Item Opp. *Abaelardi supracit.* p. 272. Nobis finit: *qui nec uestrę persone nec curię pepercit, omissa illa editor. clausula: quod melius Nicolaus iste meus, imo et vester, viua referet voce.*

VII. fol. 175. p. 2. absque titulo: *Innocentius episcopus seruus seruorum dei. H.* (Henrico) *senonensi.* (Sampsoni) Remensi archiepiscopis. eorumque suffraganeis. *sal. et karissimo in christo filio. B. clareualensi abbatи salutem.* Damnantur *Abaelardi* dogmata cum suo auctore, eique tanquam haeretico perpetuum silentium imponitur. Initium: *Testante Apolo sicut unus dominus &c.* Finis: *innodandos esse censemus. Data later. XVII. Kal. Aug.* Extat Opp. *Bern.* T. cit. epist. 194. et *Abaelardi* p. 299.

In Theca postica egregii hujus Codicis legitur: *Iste liber pertinet ad Sanctam Mariam Kotewic* (Coenobium Gottvicense O. S. B. in Austr. infer.) *Quem quis quis ui seu fraude vel furto abstulerit deleatur de libro viventium Amen fiat fiat.*

CC.

Codex chartaceus lat. Sec. 162 XV. Folior. 274. f. probe scriptus et rubricis distinctus continet in primis plura *S. Ambrosii Mediolanensis Episcopi*, Scriptoris Sec. IV. Opuscula hoc ordine: I. Librum primum de *Abraham* absque secundo. Titulus: *Incipit liber primus de Abraham patriarcha.* Initium: *Abraham libri huius titulus est &c.* Finis: *et bona senectute compleuit dies.* Monendum jam hic est Lector, Opusculum istud cum sequentibus a quibusdam, ut *Cassiodoro*, *Gratiano*, *Thoma Aquinate* &c. olim sub generali vocabulo *Operis de Patriarchis* comprehensum, et singula Opuscula tanquam singulos hujus Operis libros consideratos fuisse.

II. fol. 13. p. 2. *Incipit liber secundus de ysaac et anima.* Initium: *In patre nobis sancti ysaac uel origo &c.* Finis: *seruare se debet et custodire.*

III. fol. 25. p. 2. *Incipit liber tertius de bono mortis.* Initium: *Quoniam de anima superiore libro sermonem &c.* Finis: *et nunc*